

بعد از خداحافظی طولانی مدت؛

رضا عطاران به تلویزیون بازخواهد گشت؟

بازگشت رضا عطاران به تلویزیون. این تیتتر شاید یکی از معدود اخباری باشد که در تمام ده دوازده سال اخیر کهنه نشده و هر از چندی شاهد انتشار آن در یکی از رسانه‌ها یا روزنامه‌های ایران بوده‌ایم. اتفاقی که این روزها یک بار دیگر تکرار شده و نام رضا عطاران یک بار دیگر به عنوان سریال‌سازی که می‌تواند نقطه پایان بر رکود و فترت تلویزیون بگذارد، مطرح شده است.

به گزارش خبرنگاران فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خبر، حضور رضا عطاران در تلویزیون البته در تمام این سال‌های دوری، کم‌رنگ نبوده است. اگر کنداکتور شبکه‌های تلویزیون را تنها در سه چهار ماه اخیر مروری گذرا کنیم، می‌بینیم که عطاران در این مدت بارها و بارها در شبکه‌های مختلف حضور داشته است: در آغاز تابستان شاهد نمایش سریال «ترش و شیرین» در شبکه تماشا بودیم. این شبکه یک ماه قبل از آن نیز سریال «متهم گریخت» را روی آنتن فرستاده بود، و بعد از آن هم «بزنگاه» را پخش کرد. شبکه آی‌فیلم نیز در این فاصله سریال‌های رضا عطاران از جمله «کوچه اقا» و «خانه به دوش» را بارها به نمایش گذاشته است. بگذریم از انواع و اقسام شبکه‌های استانی و البته ماهواره‌ای که در هر بازه زمانی حداقل یک سریال از عطاران روی آنتن دارند. این یعنی عطاران در این سال‌ها مدام پیش چشم مخاطبان تلویزیون بوده و شیرینی حضورش در تمام این مدت برای بینندگان آثارش کاسته نشده است، اما با این اوصاف این کم‌دین محبوب چرا کار جدیدی در تلویزیون جلوی دوربین نمی‌برد؟! خداحافظی طولانی

عطاران که پس از استقبال نسبی مخاطبان از سریال «کوچه اقا» تبدیل به برگ برنده تلویزیون شد؛ در تمام سال‌های بعد از آن در تلویزیون در اوج بوده است. این کم‌دین‌ساز محبوب پس از آن سریال «خانه به دوش» را در ماه رمضان ۸۳ روی آنتن داشت که محبوبیتی عجیب یافت و در سال‌های بعد هم به عنوان پرتکرارترین سریال تاریخ تلویزیون رسید.

«متهم گریخت» نیز که کمتر از یک سال بعد حاصل حضور رضا عطاران و رفقاییش در تلویزیون بود، سریال غافلگیرکننده دیگری شد که تقریباً تمام موفقیت‌های «خانه به دوش» را تکرار کرد و حتی گام‌ها نیز از آن فراتر رفت.

عطاران بعد از آن در ماه رمضان سال ۸۵ سراغ سریال «ترش و شیرین» رفت. گام دیگری در ادامه مسیر آشنای این چهره محبوب در سریال‌سازی که به نحوی عجیب باز هم موفق شد. انگار عطاران کلید صندوق موفقیت را یافته بود؛

سریال «بزنگاه» اما با همان فرمان پیش نرفت. این سریال که به عنوان جنجالی‌ترین تجربه رضا عطاران در تلویزیون شناخته می‌شود، اگرچه از نظر کیفی کار موفق بود و حتی منتقدان آن را بهترین سریال کارنامه عطاران می‌دانند، ولی ماجراهای نمایش آن به حواشی و جنجال‌های مختلفی منجر شد که همین هم باعث ممیزی فراوان سریال شد. اتفاقی که ریشه دلخوری شدید رضا عطاران از تلویزیون را در آن می‌دانند و در نهایت هم باعث شد این سریال‌ساز که تا همان چند ماه پیش برگ برنده تلویزیون نامیده می‌شد، وادار به خداحافظی از جام جم شود. یک خداحافظی طولانی که در تمام این سال‌ها زمزمه‌هایی درباره پایانش مطرح شده، اما این شایعات هیچ‌گاه عملی نشده‌اند؛

تلاش برای پایان دوری

در تمام این سال‌ها، تلاش‌های زیادی برای پایان دادن به دوری رضا عطاران از تلویزیون به انجام رسیده و بسیاری در خود شبکه‌های تلویزیون هم درباره لزوم بازگشت این چهره محبوب سخن گفته‌اند؛

یکی از کسانی که بیشترین تلاش‌ها را برای بازگشت رضا عطاران انجام داد، مهران مهمان بود. این تهیه‌کننده که تاکنون بیشترین همکاری را با رضا عطاران داشته، در مورد غیبت عطاران در تلویزیون، در خود تلویزیون به صراحت گفت که «بی‌محلی تلویزیون بود که به دوری رضا عطاران منجر شد!» مهمان البته در این مسیر تنها نبود. بسیاری دیگر از دوستان و همکاران عطاران و البته حتی برخی از مدیران تلویزیون هم در این مدت نسبت به تبعات و آسیب‌های این دوری طولانی هشدار داده‌اند. از جمله بیژن بنفشه‌خواه که درباره کمبود سریال‌های موفق و محبوب کم‌دین در تلویزیون گفت که تقصیر این کمبود بر عهده خود تلویزیون است و در واقع این تلویزیون بوده که کم‌دین‌سازی مانند رضا عطاران یا مهران مدیری را فراری داده است. بنفشه‌خواه در آن گفت‌وگو درباره کیفیت کار عطاران و مدیری گفته بود که اینها افرادی هستند که بدون فیلمنامه هم می‌توان بهشان اعتماد کرد و قرارداد بست.

این تلاش‌ها ولی هیچ‌کدام در این سال‌ها به نتیجه نرسیده‌اند و بازگشت عطاران به تلویزیون ممکن نشده است. جالب- و البته ناراحت‌کننده- اینکه حتی رایزنی‌های مدیریتی مدیران گروه‌ها و شبکه‌های مختلف هم به جایی نرسیده‌اند و آن گونه که مهران مهمان گفته «بارها عطاران را تا دم در تلویزیون آورده‌اند اما ممکن نشده است.» انگار پای طلسم دیگری در کار است؛

دلگیری رضا عطاران

اما اینکه چرا بازگشت رضا عطاران به تلویزیون ممکن نمی‌شود، دلایل زیادی می‌تواند داشته باشد که از جمله مهم‌ترین دلایل این امر می‌توان به دلخوری شدید رضا عطاران از تلویزیون اشاره کرد.

عطاران که هنوز هم به‌رغم ده‌ها کار موفق سینمایی بیشتر با سریال‌هایش در میان مخاطبان عادی تلویزیون شناخته می‌شود، بارها گفته که آخرین سریالش «بزنگاه» را با نهایت انگیزه‌هایش ساخته و در این میان حواشی و البته تعبیرها و تفسیرهای عجیب و به تبع آن ممیزی و سانسور این سریال او را بسیار آزار داده است. تا جایی که بارها گفته که آن زمان چنان دلخور بوده که ترجیح می‌داده بیکار بماند، اما دیگر با تلویزیون همکاری نکند؛

دلایل دیگر دوری

اما از نظر کارشناسان طولانی شدن دوری رضا عطاران از تلویزیون دلایل دیگری نیز دارد. از جمله ترس‌های شخصی خود رضا عطاران. به هر حال عطاران به عنوان سریال‌سازی که در زمینه کاری خود به حد اعلای موفقیت رسیده، قطعاً برای بازگشت تردیدهایی خواهد داشت که آیا آثار جدیدش آن موفقیت‌های سابق را تکرار خواهند کرد؟ آیا خاطره آن کارهای موفق سابق را پیش مخاطبان کم‌رنگ نخواهند کرد؟

عامل دیگری که اتفاقاً این عامل قبل را تشدید هم می‌کند، بازگشت دیگر چهره‌های موفق سریال‌سازی کم‌دین به این عرصه و البته شکست آنهاست. به هر حال عطاران نمی‌تواند چشم بر شکست مهران مدیری در سریال «در حاشیه» و البته شکست جواد رضویان در سریال «۲۱» ببندد. موضوعی ترسناک

برای کارگردانی که به واسطه دوری طولانی مدت از کار، به خودی خود نیز کار دشواری برای تصمیم‌گیری دارد. از نگاه کارشناسان مسایلی مانند موفقیت و پول‌سازی عطاران در سینما، کم شدن قدرت شبکه‌های تلویزیون و مدیران شبکه‌ها، تجمیع قدرت در سیمافیلم و البته پروسه طولانی و دشوار آماده کردن شرایط ساخت یک سریال را نیز می‌توان دیگر فاکتورهای موثر در دوری طولانی عطاران از تلویزیون دانست؛

حالا در شرایطی که مدت‌هاست زمزمه‌های ساخت سریالی در شبکه نمایش خانگی توسط رضا عطاران شنیده می‌شود، ظاهراً مدیران تلویزیون یک بار دیگر به فکر بازگرداندن رضا عطاران افتاده‌اند. تصمیمی که البته این بار هم بعید است به نتیجه برسد!